

New Directions:
Irlannin työ- ja
päivätoimintapalveluiden
uudistamisohjelma

*Osa-alueet käännettynä
englannista suomeen*

Ihmisille tarjottavan tuen tulee mahdollistaa se, että

- he voivat tehdä henkilökohtaisten tavoitteidensa mukaisia valintoja ja suunnitelmia
- heillä on vaikutusvaltaa omaa elämäänsä koskeviin päätöksiin
- he saavuttavat henkilökohtaisia tavoitteitaan
- he ovat aktiivisia, itsenäisiä jäseniä lähiyhteisössään ja yhteiskunnassa.

The range of supports to which individuals will have access should equip them to:

- *make choices and plans to support personal goals;*
- *have influence over the decisions which affect their lives;*
- *achieve personal goals and aspirations; and*
- *be active, independent members of their community and society.*

Vammaisten henkilöiden tulee saada yksilöllistä tukea

1. valintojen ja suunnitelmien tekemiseen
2. muutoksiin ja siirtymävaiheisiin
3. lähiyhteisöihin liittymiseen
4. opintoihin pääsemiseksi
5. mahdollisimman suuren itsenäisyyden saavuttamiseksi
6. henkilökohtaiseen ja sosiaaliseen kehittymiseen
7. terveyteen ja hyvinvointiin
8. ammatilliseen koulutukseen ”silloittavaan” toimintaan pääsemiseksi
9. ammatillisiin opintoihin ja työhön pääsemiseksi
10. itseilmaisuuun ja luovuuteen
11. merkityksellisiin sosiaalisiin rooleihin
12. palvelujen sisältöihin ja toimintatapoihin vaikuttamiseksi.

The personal supports that should in future be available to an adult with disability are:

1. *support for making choices and plans*
2. *support for making transitions and progression*
3. *support for inclusion in one's local community*
4. *support for accessing education and formal learning*
5. *support for maximising independence*
6. *support for personal and social development*
7. *support for health and wellbeing*
8. *support for accessing bridging programmes to vocational training*
9. *support for accessing vocational training and work opportunities*
10. *support for personal expression and creativity*
11. *support for having meaningful social roles*
12. *support for influencing service policy and practice*

Support for Making Choices & Plans

1. Tuki valintojen ja suunnitelmien tekemiseen

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Mahdollistetaan ihmisten omaa tulevaisuuttaan koskevien tietoisten valintojen tekeminen, ja tuetaan heitä tavoitteiden saavuttamisessa
 - *People will be brought through a process that enables them to make informed choices about what they want to do in the future and the supports they need to achieve their goals*
- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
 - Avustaakseen ihmisiä yksilökeskeisellä tavalla tekemään omia valintoja ja suunnitelmia palvelutuottajan tulee:
 - *To assist choice-making and planning in a person-centred way, service providers will need to:*
 - Mahdollistaa toimiva yksilökeskeisen suunnittelun prosessi
 - *provide effective facilitation of a person-centred planning process;*
 - Mahdollistaa tiedon saanti ja hyödyntäminen
 - *provide access to information;*
 - Mahdollistaa kokemuksiin perustuvien valintojen tekeminen
 - *provide access to experiences that will equip individuals to make good choices;*
 - Edistää ja kehittää yksilökeskeisyyteen perustuvaa organisaatiokulttuuria
 - *promote and develop an organisational culture and orientation to personcenteredness;*
 - Kouluttaa henkilökuntaa tukemaan ihmisiä yksilökeskeisellä tavalla valintojen tekemisessä ja suunnittelussa
 - *put in place staff training in person-centred approaches to choice-making and planning; and*
 - Tukea vammaisia henkilöitä ja heidän läheisiään yksilökeskeisessä elämänsuunnittelussa ja tukea heitä kehittämään siinä tarvittavia taitoja
 - *assist people with disabilities and their families to develop the skills and orientation to person-centred planning for their own lives.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä valintojen ja suunnitelmien tekemisessä?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<p>Yksilökeskeisen elämänsuunnittelun periaatteiden mukaisesti kaikkia palveluja ja tukitoimia tulee suunnitella, seurata ja arvioida yksilöllisesti, jotta ihmisiä voidaan tukea tavoitteidensa saavuttamisessa. Palvelujen ja tukitoimien tulee sisältää esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tietoa, • kommunikaatiota ja vuorovaikutusta, • omien asioiden ajamista/omiin asioihin vaikuttamista, • vaihtoehtoihin tutustumista, • yksilökeskeistä elämänsuunnittelua, • päätöksentekoa, • kokemuksen mahdollisuuksia (tilanteet, elämykset) • läheisten osallistamista yksilökeskeiseen elämänsuunnitteluun. <p><i>In line with the principles of personcentred planning, the individual's participation in any programme or module should be designed, monitored and evaluated on an individual basis to help them achieve the particular goals they have chosen. The programmes and modules that people may need to access for this include:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>information,</i> • <i>communication,</i> • <i>advocacy,</i> • <i>exploring options,</i> • <i>person-centred planning,</i> • <i>decision-making,</i> • <i>experiential events, and</i> • <i>involving families in person-centred planning.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Kun palveluun tulee uusi asiakas, ensimmäisen vuoden aikana keskitytään vahvistamaan hänen taitojaan tehdä omaa elämäänsä koskevia valintoja ja suunnitelmia. • <i>Each person will begin to build capacity to help them to make choices and plans during their first 12 months in service.</i> • Seuraavan vuoden kuluessa henkilön kanssa laaditaan hänen yksilöllinen tukisuunnitelmansa ja yksilökeskeinen elämänsuunnitelmansa. • <i>Each person will have completed an individual supports plan and a person-centred plan within a further 12 months.</i>

Support for Making Transitions & Progression

2. Tuki muutokseen ja siirtymävaiheisiin

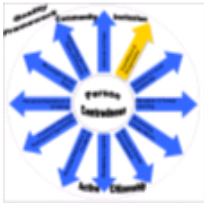
- Tavoiteltava lopputulos:
 - Siirtymät tuki- ja palvelumuodosta toiseen – niin yleis- kuin erityispalveluissa sekä niiden välillä – ovat palvelun käyttäjille saumattomia.
 - Palvelun käyttäjillä on mahdollisuus kokeilla etukäteen muutokseen ja siirtymävaiheisiin liittyviä asioita.
 - *People experience seamless transition between supports provided by specialist and by mainstream services and will try new experiences on an ongoing basis.*

Support for Making Transitions & Progression

- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta? (1)
 - Erilaiset muutokset ja siirtymävaiheet ovat olennainen osa jokaisen aikuisen ihmisen elämää. Ne voivat olla vaikeita, ja jotkut vammaiset henkilöt tarvitsevat läheisten, ammattihenkilöstön tai muiden henkilöiden antamaa tukea, jotta siirtymä uuteen vaiheeseen, elämäntilanteeseen tai ympäristöön onnistuu. Palveluntuottajan tehtävänä on koordinoita muutoksessa ja siirtymävaiheessa tarvittavaa tukea.
 - *Making transitions is an integral part of the life of every adult. Times of transition can be difficult and some people with a disability will need structured support from family, staff and others to make a successful transition to a new environment. The role of the specialist service provider is to co-ordinate this support.*
 - Henkilölle tulee laatia suunnitelma muutoksiin ja siirtymävaiheisiin liittyvistä, hänen kannaltaan ja näkökulmastaan tärkeistä asioista. Tuki räätälöidään tämän suunnitelman pohjalta. Tuen suunnittelussa ja räätälöinnissä otetaan huomioon myös muutoksiin ja siirtymävaiheisiin liittyvät ihmissuhteet. Suunnitelman tulee sisältää toimenpiteet havaittujen esteiden ja haasteiden ratkaisemiseksi.
 - *The engagement with the individual around a transition should result in a plan that sets out the key issues for the person making the transition. The support for transition should be tailored in the light of those issues and the new relationships that the person will be entering. The transition plan should identify possible barriers or challenges to a successful transition and plan for ways of overcoming those barriers.*

Support for Making Transitions & Progression

- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta? (2)
 - Henkilöllä tulee olla mahdollisuus kokeilla uutta asiaa, tilannetta tai ympäristöä saadakseen siitä tietoa ja kokemuksia mielipiteen muodostamisen pohjaksi. Vasta sen jälkeen henkilön voidaan olettaa tekevän päätöksen muutoksesta. Tämän jälkeen laaditaan lopullinen suunnitelma muutoksesta ja/tai siirtymästä.
 - *The person should be able to try out the new environment and will gain both information and experience in that trial process. They should only be expected to make a final decision and a final transition plan when they have had the opportunity to experience the new environment or situation.*
 - Vammaisilla henkilöillä tulee olla mahdollisuus edetä omien tavoitteidensa ja pyrkimystensä mukaisesti. Vammaisten henkilöiden tulee saada tarvitsemansa tuki voidakseen etsiä ja hyödyntää kaikkia voimavarojaan. Palveluntuottajan tehtävä on tukea vammaista henkilöä määrittelemään omat kehitymis- ja oppimistavoitteensa.
 - *People with disabilities should be able to make continuous progress towards their goals and towards meeting their aspirations. The reason for a focus on progression is to make sure that people get the support they need to realise their full potential. The service provider will be responsible for helping the person with a disability to plan for a developmental progression in their learning and their life.*

Support for Making Transitions & Progression

- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta? (3)
 - Vammaista henkilöä tuetaan, rohkaistaan ja haastetaan hankkimaan elämässään uusia kokemuksia ja kokeilemaan uusia asioita.
 - *For the individual with a disability, progression should mean that people are challenged, encouraged and supported to try new experiences and do new things in their lives on an ongoing basis.*
 - Onnistumisista ja saavutuksista annetaan virallista tai epävirallista tunnustusta.
 - *In the case of both transitions and progression, achievements should be acknowledged. Any process that people go through successfully should be recognised. This may be by way of formal accreditation or by less formal but structured recognition such as a certificate.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä valintojen ja suunnitelmien tekemisessä?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<p>Yksilökeskeisen elämänsuunnittelun periaatteiden mukaisesti kaikkia palveluja ja tukitoimia tulee suunnitella, seurata ja arvioida yksilöllisesti, jotta ihmisiä voidaan tukea tavoitteidensa saavuttamisessa. Palvelujen ja tukitoimien tulee sisältää esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kykyjen ja taitojen opettelua ja vahvistamista, • positiivista riskienottoa, • osallisuutta tukevaa tietoa, • itsenäisen liikkumisen ja matkustamisen harjoittelua, • sosiaalisten taitojen kehittämistä, • itseluottamuksen vahvistamista. <p><i>In line with the principles of personcentred planning, the individual's participation in any programme or module should be designed, monitored and evaluated on an individual basis to help them achieve the particular goals they have chosen. The programmes and modules that people may need to access to support this include:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>capacity-building,</i> • <i>positive risk-taking,</i> • <i>information to support community participation,</i> • <i>independent travel training,</i> • <i>social skills development,</i> • <i>confidence-building.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Muutoksia ja siirtymiä koskevat suunnitelmat ovat samansuuntaisia kuin palvelujen käyttäjien muut yksilölliset tukisuunnitelmat. • <i>Transition planning will underpin each individual's support plan.</i> • <i>Onnistumisista ja saavutuksista annetaan virallista tai epävirallista tunnustusta. / Palveluiden mahdollistamat siirtymät ja eteneminen tulee tunnistaa yleisellä tai erityisellä tunnustuksella ??????</i> • <i>Progression through support services will be recognised by access to mainstream or specialist accreditation.</i>

Support for Inclusion in One's Local
Community

3. Tuki lähiyhteisöihin liittymiseen

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Ihmiset käyttävät lähiyhteisöjensä yleisiä palveluita, luovat ja ylläpitävät sosiaalisia suhteita lähiyhteisöjen jäsenten kanssa ja osallistuvat lähiyhteisöjen jokapäiväiseen toimintaan.
 - *People use integrated community services, develop relationships with people who are not involved in specialist service provision and participate in normal, everyday community activities.*

- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta? (1)
 - Palveluntuottaja:
 - *The specialist service provider should support the individual by:*
 - mahdollistaa lähiyhteisöjen tarjoamia mahdollisuuksia ja palveluja koskevan saavutettavan tiedon saamisen,
 - *making available information about community facilities and services;*
 - mahdollistaa kokemuksellisen tutustumisen lähiyhteisöjen toimintaan,
 - *offering experiences and familiarisation with aspects of community life;*
 - auttaa löytämään keinoja toiveiden mukaisen osallistumisen mahdollistamiseksi,
 - *finding ways of accommodating the wish to participate;*
 - tukee lähiyhteisöihin ja paikallisiin ihmisiin tutustumisessa,
 - *supporting the person to get to know the community and local people;*
 - auttaa luomaan ihmissuhteita lähiyhteisöjen muihin jäseniin,
 - *helping people to build ordinary relationships with people in their community;*
 - luo ja vahvistaa vammaisten ihmisten luottamusta siihen, että lähiyhteisöjen tarjoamat mahdollisuudet ja palvelut ovat heidän käytettävissään,
 - *helping people to build or rebuild their confidence to access community services;*

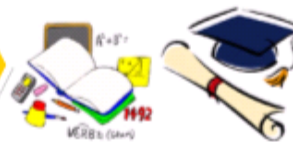

- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
(2)
 - tukee vammaisia ihmisiä antamaan oman panoksensa lähiyhteisöihin ja yhteiskuntaan,
 - *providing people with support to make a contribution to community forums;*
 - mahdollistaa vammaisten ihmisten saavutettavan pääsyn kansalaistoimintaan ja yhteiskunnan palveluihin,
 - *supporting access to community and public services (including physical access);*
 - tukee yksilöllistä valmistautumista lähiyhteisöihin liittymiseksi,
 - *providing individualised support structures or modules of preparation;*
 - vahvistaa läheisten valmiuksia, jotta he voivat tukea vammaista ihmistä 1) toteuttamaan eri rooleja perheenjäsenenä, 2) kohtaamaan ja käsittelemään haasteita sekä 3) ottamaan ja hallitsemaan riskejä.
 - *providing support to families and siblings that equips families to help the adult with a disability to fulfill family roles, deal with new challenges and experiences, and manage risk-taking.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä lähiyhteisöihin liittymisessä?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<p>Yksilökeskeisen elämänsuunnittelun periaatteiden mukaisesti kaikkia palveluja ja tukitoimia tulee suunnitella, seurata ja arvioida yksilöllisesti, jotta ihmisiä voidaan tukea tavoitteidensa saavuttamisessa. Palvelujen ja tukitoimien tulee sisältää esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lähiyhteisön tarjoamia mahdollisuuksia ja palveluja koskevaa tietoa, • itsenäisen liikkumisen ja matkustamisen harjoittelua, • tukea ihmissuhteiden luomiseen ja kehittämiseen, • itseluottamuksen vahvistamista, • omien asioiden ajamista/omiin asioihin vaikuttamista, • sosiaalisten taitojen kehittämistä, • positiivista riskienottoa lähiyhteisössä. <p><i>In line with the principles of personcentred planning, the individual's participation in any programme or module should be designed, monitored and evaluated on an individual basis to help them achieve the particular goals they have chosen. The programmes and modules that people may need to access to support this include:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>community information,</i> • <i>independent travel training,</i> • <i>developing relationships,</i> • <i>confidence-building,</i> • <i>advocacy,</i> • <i>social skills,</i> • <i>street-wise positive risk-taking in the community.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Palveluntuottajat yhteistyössä erilaisten yleispalvelujen tuottajien kanssa edistävät ja mahdollistavat lähiyhteisöihin ja yhteiskuntaan liittymistä. • <i>Each specialist service provider should join with mainstream providers and other specialist providers to promote and facilitate community inclusion for all participants.</i> • Palveluntuottajat tarjoavat lähiyhteisön ja yhteiskunnan vaikuttajille ja päättäjille tietoa vammaisasiosta. • <i>Each specialist service provider should be involved in educating community leaders about disability issues.</i> • Työ- ja päivätoiminta/sosiaalinen kuntoutus toteutetaan lähiyhteisöissä sijaitsevista tukipisteistä käsin, lukuun ottamatta niitä henkilöitä, jotka tarvitsevat kattavaa lääketieteellistä osaamista. • <i>With the exception of those who need intensive medical and clinical support, New Directions will be delivered in integrated community-based centres which act as a 'hub'.</i> • Palveluntuottajat arvioivat ja kehittävät henkilöstönsä työnkuvia ja toimintakäytäntöjä siten, että ne mahdollistavat ja tukevat palvelunkäyttäjien liittymisen lähiyhteisöihin ja osallisuutta niissä. • <i>Service providers should review current staff roles to explore ways of reorienting these roles towards developing community access and participation.</i> • Työ- ja päivätoiminnan/sosiaalisen kuntoutuksen henkilöstön rekrytoinnissa painotetaan sitä, että työntekijät sitoutuvat edistämään ja tukemaan palvelunkäyttäjien osallisuutta lähiyhteisöissä. • <i>Any staff recruited in connection with the delivery of New Directions should have a community inclusion and participation focus or profile.</i>

Support for Accessing Education/Formal Learning

4. Tuki opintoihin pääsemiseksi

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Ihmiset pääsevät tarpeitaan ja kykyjään vastaaviin opintoihin.
 - *People access formal education programmes in line with their needs and abilities.*
- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
 - Palveluntuottajat varmistavat, että osana yksilökeskeistä suunnittelua vammaisia henkilöitä tuetaan erilaisten koulutusvaihtoehtojen selvittämisessä.
 - *Service providers should make sure that adults with disabilities are facilitated and supported to explore options and choices for both formal and informal learning, as part of a person-centred plan.*
 - Palveluntuottajat tekevät yhteistyötä koulutuksen tarjoajien kanssa vammaisten ihmisten kouluttautumismahdollisuuksien laajentamiseksi.
 - *A further role of the specialist service provider is to work with community and mainstream educational providers to widen access for people with disabilities.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä opintoihin pääsemisessä?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ihmisiä tuetaan pääsemään integroidusti eriasteisiin koulutusohjelmiin heidän yksilökeskeisten suunnitelmiansa mukaisesti. • <i>In line with the individual's support and person-centred plan, they will need individual support to access mainstream integrated educational programmes from the VEC or mainstream third level institutions.</i> • Jos henkilöllä ei ole kykyä osallistua integroidusti olemassa oleviin koulutusohjelmiin, palveluntuottajat tekevät yhteistyötä koulutuksen järjestäjien kanssa erilaisten räätälöityjen koulutusohjelmien toteuttamiseksi. Nämä koulutusohjelmat keskittyvät luku- ja kirjoitustaidon sekä matemaattisten taitojen kehittämiseen, jotta niillä voidaan tukea ihmisten <ul style="list-style-type: none"> • itsenäistä elämää, • lähiyhteisöön liittymistä ja osallisuutta, • päätösten ja suunnitelmien tekoa. • <i>Where individuals do not have the capacity to take part in integrated, mainstream, education programmes, specialist service providers in conjunction with the Department of Education and Skills will arrange for the continuation or development of tailored, specialist, education programmes to complement the delivery of New Directions. These programmes will focus on the development of literacy and numeracy skills to support:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>independent living,</i> • <i>community, inclusion and participation,</i> • <i>making choices and plans.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Palveluntuottajat vahvistavat kaikin keinoin palvelunkäyttäjien mahdollisuuksia päästä integroidusti eriasteisiin koulutusohjelmiin. Vasta toissijaisesti kehitetään erilaisia räätälöityjä koulutusohjelmia. • <i>Service providers should maximise opportunities for participants to access mainstream educational programmes as opposed to developing specialist educational programmes.</i> • Erilaiset räätälöidyt koulutusohjelmat toteutetaan ensisijaisesti integroiduissa oppimisympäristöissä. • <i>For participants who need specialist educational programmes all efforts should be made to provide these in integrated educational settings.</i>

Support for Maximising Independence

5. Tuki mahdollisimman suuren itsenäisyyden saavuttamiseksi

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Ihmiset pohtivat, mitä itsenäisyys heille merkitsee ja miten he voivat saavuttaa tavoittelemansa itsenäisyyden omien voimavarojensa ja vahvuuksiensa kautta.
 - *People explore what independence means for them and how they can achieve that independence in line with their capabilities and capacity.*
- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
 - Palveluntuottaja mahdollistaa erilaisten elämänhallintaa vahvistavien taitojen harjoittelun. Näitä ovat esimerkiksi rahankäytön hallinta, lukeminen ja laskeminen, itsestä huolehtiminen sekä ihmissuhteet ja seksuaalisuus.
 - *The role of the specialist provider is to offer a range of life skills preparation programmes such as money management, literacy and numeracy development, and maintenance, sexuality and relationships.*
 - Mahdollisimman suuren itsenäisyyden saavuttamisessa yksi haastava osa-alue on ihmisten riskienottovalmiuksien vahvistaminen. Yhdessä ihmisen itsensä kanssa toteutettava riskien arviointi tukee hallitsemaan riskejä positiivisella tavalla.
 - *One of the challenging aspects of helping people to maximise their independence is to strengthen their readiness to take risks. Risk assessment processes carried out in partnership with the individual will equip them to manage risk in a positive way.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä saavuttamaan mahdollisimman suuren itsenäisyyden?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<p>Yksilökeskeisen elämänsuunnittelun periaatteiden mukaisesti kaikkia palveluja ja tukitoimia tulee suunnitella, seurata ja arvioida yksilöllisesti, jotta ihmisiä voidaan tukea tavoitteidensa saavuttamisessa. Palvelujen ja tukitoimien tulee sisältää esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • itsenäisen elämän taitoja, • rahankäytön hallintaa, • ihmissuhteisiin ja seksuaalisuuteen liittyviä teemoja, • liikkumisen ja matkustamisen harjoittelua, • sosiaalisia taitoja, • kodinhoitoa, • kansalaistaitoja. <p>Em. asioita opetellaan ja harjoitellaan kokeilujen ja kokemusten kautta aidoissa ympäristöissä kotona ja lähiyhteisöissä.</p> <p><i>In line with the principles of personcentred planning, the individual's participation in any programme or module should be designed, monitored and evaluated on an individual basis to help them achieve the particular goals they have chosen. The programmes and modules that people may need to support this include:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>independent living skills,</i> • <i>money management,</i> • <i>sexuality and relationships,</i> • <i>travel training,</i> • <i>social skills,</i> • <i>housekeeping, and</i> • <i>civic awareness.</i> <p><i>All of these modules should be delivered with a focus on experiential learning within the community and in people's homes.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Palveluntuottajat tukevat suunnitelmallisesti palvelunkäyttäjien läheisiä, jotta he voivat omalta osaltaan edistää palvelunkäyttäjien itsenäisyyttä. • <i>Service providers should deliver family support programmes to foster independence for participants.</i> • Riskienarviointi ja positiivinen riskienotto ovat olennainen osa jokaista yksilökeskeistä suunnitelmaa. • <i>Risk assessment and positive risktaking should underpin the delivery of each individual's support and person-centred plan.</i> • Kokemuksellinen oppiminen soveltuvissa tilanteissa kotona, lähiyhteisöissä ja muissa ympäristöissä tukee itsenäisyyden kehittymistä. • <i>Experiential learning to support the development of independence should happen in ordinary and appropriate places, for example the wider community and participants' homes.</i>

Support for Personal & Social Development

6. Tuki henkilökohtaiseen ja sosiaaliseen kehittymiseen

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Ihmisten henkilökohtaiset ja sosiaaliset taidot kehittyvät niin, että he voivat saavuttaa yksilökeskeisessä suunnitelmassaan määrittämänsä tavoitteet.
 - *People's personal and social skills will be developed so that they can realise their person-centred goals and aspirations.*
- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
 - Henkilökohtaista ja sosiaalista kehittymistä tukeva toiminta suhteutetaan yksilön ikään ja elämäntilanteeseen. Toiminta räätälöidään siten, että siinä huomioidaan palvelunkäyttäjien yksilölliset tarpeet ja aiemmat kokemukset.
 - *Personal and social development programmes should relate to the age and life stage of individuals. Programmes should also be differentiated to take account of the particular needs of individuals and their experience.*
 - Henkilökohtaista ja sosiaalista kehittymistä tukeva toiminta on mahdollisimman tiiviisti sidoksissa lähiyhteisöön. Palveluntuottajat tekevät yhteistyötä lähiyhteisöjen eri toimijoiden kanssa varmistaakseen, että tukea tarvitsevat henkilöt, kehittääkseen henkilökohtaisia ja sosiaalisia taitoja, pääsisivät hyödyntämään yhteiskunnan tarjoamia mahdollisuuksia.
 - *The delivery of individualised personal and social development programmes should be community-focused as far as possible. The specialist service provider should work with local community groups, mainstream service providers and advocacy groups to make sure that adults with disabilities can access opportunities for personal and social development in community settings as far as possible.*
 - Palveluntuottajien tulee selvittää resurssien rajoissa tuen tarjonnan mahdollisuuksia päiväaikaisen toiminnan ulkopuolella. Uutta henkilökuntaa palkattaessa tulee kiinnittää huomiota työaikajoustavuuteen, jotta tukea voisi tarjota myös päiväaikaisen toiminnan ulkopuolella.
 - *Service providers should examine how, within the scope of existing resources, supports can be offered outside a nine-to-five service. Recruitment of new staff should include the flexibility to provide support outside of nine-to-five arrangements.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä henkilökohtaisessa ja sosiaalisessa kehittämisessä?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<p>Yksilökeskeisen elämänsuunnittelun periaatteiden mukaisesti kaikkia palveluja ja tukitoimia tulee suunnitella, seurata ja arvioida yksilöllisesti, jotta ihmisiä voidaan tukea tavoitteidensa saavuttamisessa. Palvelujen ja tukitoimien tulee sisältää esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sosiaalisia taitoja, • itsenäistymisen taitoja, • kansalaistaitoja, • kokemuksia työelämästä. <p>Em. räätälöidään huomioiden palvelunkäyttäjien yksilölliset tavoitteet eri siirtymävaiheissa ja muutostilanteissa, kuten työelämään siirryttäessä, sairauden jälkeen työhön palattaessa tai muutettaessa.</p> <p><i>In line with the principles of personcentred planning, the individual's participation in any programme or module should be designed, monitored and evaluated on an individual basis to help them achieve the particular goals they have chosen. The programmes and modules that people may need to access for this support include:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>social skills,</i> • <i>independence skills,</i> • <i>community education, and</i> • <i>work experience.</i> <p><i>These modules should be tailored to take account of the particular goals of individuals at different stages, for example people transitioning to employment, people recovering from illness, and so on.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelunkäyttäjän henkilökohtaisen ja sosiaalisen kehittymisen tavoitteet saattavat edellyttää sitä, että palveluntuottaja joustaa vakiintuneissa toiminta-ajoissaan. • <i>Service providers should respond flexibly to personal and social development goals that need to be met outside of normal service delivery hours.</i> • Palveluntuottaja toimii tiiviissä yhteistyössä kaikkien niiden toimijoiden kanssa, jotka omalta osaltaan tukevat palvelunkäyttäjän henkilökohtaista ja sosiaalista kehittymistä. Näitä toimijoita ovat esimerkiksi asumis- ja kuntoutuspalvelut. • <i>Service providers should work collaboratively with other support services such as residential, respite and community services to maximise the potential to deliver to person-centred social and personal development goals.</i>

Support for Health & Wellbeing

7. Tuki terveyteen ja hyvinvointiin

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Ihmiset pääsevät omien tarpeidensa mukaisiin terveydenhuollon palveluihin. Lähtökohtaisesti ihmisiä tuetaan olemaan vastuussa omasta terveydestään.
 - *People have access to appropriate health care, both primary and specialist, in line with their identified needs. Where possible, people are empowered to be responsible for their personal health.*
- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
 - Palveluntuottaja varmistaa, että palvelun käyttäjät saavat tuen terveystalvelujen käyttöön. Palveluntuottaja tukee palvelun käyttäjiä ottamaan vastuuta omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan. Lisäksi palveluntuottaja tukee palvelun käyttäjiä hyödyntämään lähiyhteisön tarjoamia liikuntapalveluja, kuten urheiluseuroja, liikuntakerhoja ja kuntosaleja.
 - *The role of the specialist service provider is to make sure that adults with disabilities are empowered with the information, knowledge and skills they need to build relationships with general practitioners, to know about and use local health services, to take responsibility for their health, and to use community facilities such as sports facilities, clubs and gyms.*
 - Palveluntuottaja tukee ihmisten hyvinvointia ja heidän omaa vastuutaan omasta hyvinvoinnistaan muun muassa tukemalla palvelun käyttäjiä huolehtimaan säännöllisistä terveydenhuollon kontrolli- ja hoitokäynneistään. Tuessa tulee ottaa huomioon henkilön elinkaaren eri vaiheet sekä sukupuoleen ja tiettyyn vammaan tai sairauteen liittyvät yksilölliset terveydelliset tarpeet.
 - *Service providers should support people to keep well, to attend routine appointments and to take personal responsibility for Support for Health & Wellbeing their health. Programmes and support should take account of changing needs throughout a person's life cycle, as well as any unique needs such as women's health needs, men's health needs, or health needs linked to a particular disability.*

Miten voimme tukea ihmisiä terveydessä ja hyvinvoinnissa?

Programmes and Services to Deliver this Support

Yksilökeskeisen elämänsuunnittelun periaatteiden mukaisesti kaikkia palveluja ja tukitoimia tulee suunnitella, seurata ja arvioida yksilöllisesti, jotta ihmisiä voidaan tukea tavoitteidensa saavuttamisessa. Palvelujen ja tukitoimien tulee sisältää esimerkiksi:

- Tukea omasta terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen
- Tukea terveellisen ruokavalion noudattamiseen
- Tukea terveiden elämäntapojen noudattamiseen eri ikävaiheissa
- Tukea liikunnan harrastamiseen
- Tukea stressin hallintaan
- Rentoutusmenetelmien harjoittelua
- Taideterapiaa
- Musiikkiterapiaa
- Draamaterapiaa.

Terapiat sisältävät:

- Fysioterapiaa
- Puheterapiaa
- Toimintaterapiaa
- Ravitsemusterapiaa
- Psykologin/psykiatrin antamaa terapiaa
- ”Käyttätymisterapia”
- Erikoissairaanhoidtoa.

Apuvälineiden ja laitteiden tulee sisältää yksilöllisten tarpeiden mukaiset varustelut. Vaikeasti ja syvästi vammaiset tarvitsevat enemmän näitä elementtejä ja erityisvarustelua ympäristöstä.

In line with the principles of person-centred planning, the individual’s participation in any programme or module should be designed, monitored and evaluated on an individual basis to help them achieve the particular goals they have chosen. The programmes and modules that people may need to access for this support include:

- *personal care,*
- *food choice and health,*
- *healthy living,*
- *exercise,*
- *stress management,*
- *relaxation techniques,*
- *life cycle – health promotion,*
- *art therapy,*
- *music therapy, and*
- *drama therapy.*

Therapies will include:

- *physiotherapy,*
- *speech and language therapy,*
- *occupational therapy,*
- *support from a dietician,*
- *psychology,*
- *psychiatry,*
- *behaviour therapy, and*
- *specialist nursing care.*

Aids and appliances include special equipment to meet the individual’s identified needs. People with severe and profound disabilities are likely to need more of these programmes and may need a specially-equipped environment.

Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi

Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support

- Palveluntuottajat ovat tietoisia paikallisista perusterveydenhuollon palveluista voidakseen tukea ihmisten saumatonta pääsyä näihin palveluihin.
- *Service providers should become aware of the primary care structure within their locality so that they can support people to seamlessly access these services.*
- Moniammatillisen tiimin palveluita kehitetään vastaamaan ihmisten yksilöllisiä, tunnistettuja tarpeita. Palveluiden kehittämisen tulee vastata erityisryhmien, kuten aivovammautuneiden, autismin kirjon ja monivammaisten ihmisten tarpeita.
- *Multidisciplinary team services should be developed to meet identified need. This development should address the ongoing needs of specific groups such as those with acquired brain injury, brain injury, autistic spectrum disorder, dual diagnosis.*
- Palveluntuottajat muodostavat yhteyksiä terveyttä ja hyvinvointia edistäviin viranomaisiin ja paikallisiin toimijoihin.
- *Service providers should form links with community health promotion officers and local agencies involved in health and wellbeing.*
- Yksilökeskeinen arviointi terveyden ja hyvinvoinnin kysymyksissä tehdään erityisen huolella vaikeasti ja syvästi vammaisten ihmisten kanssa.
- *Service providers should put in place a truly person-centred assessment for people with severe and profound disability.*

Support for Accessing Bridging Programmes to Vocational Training

8. Tuki ammatilliseen koulutukseen ”silloittavaan” toimintaan pääsemiseksi

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Ihmiset pääsevät ammatilliseen koulutukseen ”silloittavaan” toimintaan.
 - *People access bridging programmes to vocational training.*
- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
 - ”Silloittava” toiminta auttaa vammaisia ihmisiä kokeilemaan, hankkimaan ja vahvistamaan valmiuksia siirtyä heidän toiveitaan ja tarpeitaan vastaavaan ammatilliseen koulutukseen sekä hyötymään ammatillisesta koulutuksesta.
 - *The overall objective of the bridging programme is to help people with disabilities to test, acquire and strengthen their readiness and capacity to move to and benefit from vocational training suited to their needs and wishes.*
 - Tieto koulutus- ja työmahdollisuuksista on vammaisten ihmisten saatavilla ja saavutettavissa. He tarvitsevat mahdollisuuksia hankkia kokemuksia eri asioista, jotta he voivat tehdä kykyjään ja kiinnostuksiaan vastaavia tietoisia ammatillisia valintoja.
 - *People with disabilities need access to information about training and work opportunities. They need experiences and opportunities to try things out, so that they can make informed vocational choices in line with their capacities, abilities and interests.*
 - Työkokeilu voi olla osa ”silloittavaa” toimintaa. Työkokeilujen tavoitteet voivat vaihdella henkilöiden ammatillisten kehitysvaiheiden mukaan. Työkokeilun täytyy erota selvästi työllistymisestä.
 - *Work experience may be part of a bridging programme. The purpose of work experience may change at different stages of a person’s vocational development. Work experience must be clearly differentiated from employment.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä ammatilliseen koulutukseen ”silloittavaan” toimintaan pääsemisessä?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<p>Yksilökeskeisen elämänsuunnittelun periaatteiden mukaisesti kaikkia palveluja ja tukitoimia tulee suunnitella, seurata ja arvioida yksilöllisesti, jotta ihmisiä voidaan tukea tavoitteidensa saavuttamisessa. Palvelujen ja tukitoimien tulee sisältää esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kykyjen ja taitojen vahvistamista • Tukea työpaikalla tarvittaviin ihmissuhdetaitoihin • Työhön liittyviä tietoteknisiä taitoja • Itsetuntemuksen ja sosiaalisten taitojen vahvistamista • Liikkumiseen ja matkustamiseen liittyvää tietotaitoa • Tukea henkilökohtaisen talouden hallintaan • Terapeuttista työtä • Työkokeilua <p><i>In line with the principles of personcentred planning, the individual’s participation in any programme or module should be designed, monitored and evaluated on an individual basis to help them achieve the particular goals they have chosen. The programmes and modules that people may need to access for this support include:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>capacity-building,</i> • <i>relationships in the workplace,</i> • <i>work-related IT skills,</i> • <i>personal and social skills,</i> • <i>travel awareness,</i> • <i>money independence,</i> • <i>therapeutic work,</i> • <i>work experience.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Ammatillisen koulutuksen tarjoajien ja HSE:n [työ- ja päivätoiminnasta vastaavien toimijoiden] kesken on yhteisymmärrys toimivasta ”silloittavan” toiminnan mallista. • <i>There should be agreement about a workable model of bridging between the HSE and vocational training providers.</i> • Sovittua ”silloittavan” toiminnan mallia pilotoidaan valikoitujen palveluntuottajien toimesta. • <i>The agreed bridging model should be piloted in selected agencies.</i>

Support for Accessing Vocational Training & Work Opportunities

9. Tuki ammatillisiin opintoihin ja työhön pääsemiseksi

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Ihmisiä tuetaan siirtymään henkilökohtaisista tukipalveluista, kuten työ- ja päivätoiminnasta, ammatillisiin opintoihin ja työhön.
 - *People are supported to move from personal support services to vocational training and employment.*
- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
 - Vammaiset ihmiset saavat tarvitsemaansa tukea ammatillisiin opintoihin osallistumiseksi ja niistä hyötyäkseen. Tuen täytyy maksimoida ihmisten mahdollisuudet työskennellä avoimilla työmarkkinoilla.
 - *Each person with a disability should have the specific support they need to participate in and benefit from vocational training and to maximise their chances of working in the open labour market.*
 - Vammaiset ihmiset tarvitsevat ammatillista tietoa ja ammatinvalinnan ohjausta, jotta he voivat pohtia valmiuttaan ammatillisiin opintoihin tai työllistymiseen ja valita omia tarpeitaan, kykyjään ja toiveitaan parhaiten vastaavat opinnot.
 - *Each person with a disability needs access to vocational information and vocational guidance to help them to explore their readiness for vocational training or employment and to select the kind of training most suited to their needs, abilities, and wishes.*
 - Työllistymistä tavoittelevien vammaisten henkilöiden tulee voida valita työllistymisen eri vaihtoehtoista, joita voivat olla työllistyminen ilman tukea, tuettu työllistyminen ja suojatyö. Valintojen tulee perustua kunkin henkilön yksilökeskeiseen suunnitelmaan.
 - *Each person with a disability who aspires to being employed will need access to a continuum of work opportunities that may include open employment, supported employment and sheltered employment. Each individual will draw on those opportunities in line with their person-centred plan.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä ammatillisiin opintoihin ja työhön pääsemisessä?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<p>Yksilökeskeisen elämänsuunnittelun periaatteiden mukaisesti kaikkia palveluja ja tukitoimia tulee suunnitella, seurata ja arvioida yksilöllisesti, jotta ihmisiä voidaan tukea tavoitteidensa saavuttamisessa. Palvelujen ja tukitoimien tulee sisältää esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sosiaalisten taitojen vahvistamista • Itsenäisen elämän taitojen vahvistamista • Työkokeilua • Työhön liittyvien sosiaalisten taitojen vahvistamista • Työhön liittyvää rahankäytön hallintaa • Työhön liittyviä tietoteknisiä taitoja • Paikallistuntemuksen vahvistamista – liikkuminen ja matkustaminen • Ajan hallinnan taitojen vahvistamista <p><i>In line with the principles of personcentred planning, the individual's participation in any programme or module should be designed, monitored and evaluated on an individual basis to help them achieve the particular goals they have chosen. The programmes and modules that people may need to access for this support include:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>social skills,</i> • <i>independent living,</i> • <i>work experience,</i> • <i>work-related social skills,</i> • <i>work-related money management,</i> • <i>work-related IT skills,</i> • <i>community information – travel,</i> • <i>time management.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • HSE:n rahoituksella toimivien palveluntuottajien ei enää tule tarjota suojatyötä tai tuettua työllistymistä. • <i>HSE funded service providers should no longer provide sheltered employment or supported employment.</i> • Tällä hetkellä suojatyössä tai ”työssä” olevien henkilöiden tilanne tulee selvittää jokaisen henkilön kanssa yksilökeskeisellä tavalla. • <i>The status of people currently involved in sheltered work or ‘like work’ should be examined in a person-centred way with each individual.</i> • HSE:n tulee tutkia toimijoiden rahoitustausta, jotta varmistetaan, että rahoitusta käytetään ainoastaan terveyttä tukeviin palveluihin ja henkilökohtaisiin sosiaalipalveluihin. • <i>The HSE should examine how agencies are funded to make sure that funding is only provided to those agencies for health and personal social service supports.</i>

Support for Personal Expression & Creativity

10. Tuki itseilmaisuuun ja luovuuteen

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Ihmisillä on mahdollisuus tutustua omaan luovuuteensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään.
 - *People will have explored their own creativity and found their own means of selfexpression.*
- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
 - Palveluntuottaja tukee vammaisia ihmisiä ymmärtämään heidän omaa luovuuttaan ja sitä, mitä se voi merkitä heidän elämässään. He voivat tarvita mahdollisuuksia tutustua lahjakkuuksiinsa ja kykyihinsä ja löytää parhaat väylät niiden ilmaisemiseen.
 - *The role of the specialist service provider is to help people with disabilities to come to an understanding of their own creativity and what it could mean in their lives. They may need opportunities to explore their talents and abilities and to find the best ways for them of expressing those talents.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä itseilmaisussa ja luovuudessa?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<p>Yksilökeskeisen elämänsuunnittelun periaatteiden mukaisesti kaikkia palveluja ja tukitoimia tulee suunnitella, seurata ja arvioida yksilöllisesti, jotta ihmisiä voidaan tukea tavoitteidensa saavuttamisessa. Palvelujen ja tukitoimien tulee sisältää esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taidetta • Draamaa • Savitöitä ja keramiikkaa • Kutomista • Tanssia • Kirjoittamista • Työterapiaa <p><i>In line with the principles of personcentred planning, the individual's participation in any programme or module should be designed, monitored and evaluated on an individual basis to help them achieve the particular goals they have chosen.</i></p> <p><i>The programmes and modules that people may need to access for this support include:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>art,</i> • <i>drama,</i> • <i>pottery,</i> • <i>weaving,</i> • <i>dance,</i> • <i>writing, and</i> • <i>therapeutic work.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Tukea tulee järjestää joustavasti myös normaalien toiminta-aikojen (9-17) ulkopuolella. • <i>There will be a need for flexibility to deliver support as many activities may be outside normal 9-5 hours.</i>

Support for Having Meaningful Social Roles

11. Tuki merkityksellisiin sosiaalsiin rooleihin

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Ihmiset kokeilevat, tunnistavat ja omaksuvat heille arvokkaita sosiaalisia rooleja.
 - *People explore, identify and take up what they choose as valued social roles.*
- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
 - Vammaisilla ihmisillä on oikeus ja tarve ottaa oma paikkansa yhteiskunnassa saaden hyötyä sen jäsenyydestä ja antaen yhteiskunnalle oman panoksensa sen aktiivisena jäsenenä. Vammaisia ihmisiä rohkaistaan ja tuetaan kokeilemaan, tunnistamaan ja omaksuma heille arvokkaita sosiaalisia rooleja. Mahdollisia sosiaalisia rooleja ovat esimerkiksi vapaaehtoinen, perheenjäsen, vaikuttaja/aktivisti, vertainen, ystävä, harjoittelija, vanhempi, paikallisen ryhmän, yhdistyksen tai seurakunnan jäsen.
 - *People with disabilities have the right and the need to take their place in society, and to benefit from and contribute to that society as active citizens. They should be encouraged and facilitated to explore, identify and take up what they choose as valued social roles. Potential social roles to be explored could include roles as volunteer, family member, advocate, peer, friend, learner, parent, member of a parish, or member of a local group or committee.*
 - Palveluntuottajan tulee varmistaa, että vammaiset ihmiset voivat kokeilla, tunnistaa ja omaksua heille itselleen arvokkaita sosiaalisia rooleja omassa lähiyhteisössään ja yhteiskunnassa.
 - *The specialist service provider should make sure that people with disabilities can explore what, for them, would represent valued social roles in their community.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä merkityksellisissä sosiaalisissa rooleissa?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<p>Yksilökeskeisen elämänsuunnittelun periaatteiden mukaisesti kaikkia palveluja ja tukitoimia tulee suunnitella, seurata ja arvioida yksilöllisesti, jotta ihmisiä voidaan tukea tavoitteidensa saavuttamisessa. Palvelujen ja tukitoimien tulee sisältää esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktiivisessa kansalaisuudessa tukemista • Lähiyhteisön jäsenyydessä tukemista • Perhe- ja ihmissuhteissa tukemista • Itsenäisen liikkumisen ja matkustamisen tukemista • Sosiaalisten taitojen opettelua ja vahvistamista • Kykyjen ja taitojen opettelua ja vahvistamista • Kokemuksellista oppimista • Tukea sosiaalisten roolien ylläpitoon. <p><i>In line with the principles of personcentred planning, the individual's participation in any programme or module should be designed, monitored and evaluated on an individual basis to help them achieve the particular goals they have chosen. The programmes and modules that people may need to access for this support include:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>active citizenship,</i> • <i>community,</i> • <i>families and relationships,</i> • <i>independent travel,</i> • <i>personal social skills,</i> • <i>capacity-building,</i> • <i>experiential learning, and</i> • <i>support to maintain the social role.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Palveluntuottajia ja työntekijöitä tulee tukea omaksumaan se, että vammaisilla ihmisillä on merkityksellisiä sosiaalisia rooleja. • <i>The concept of people with disabilities holding meaningful social roles should be developed through training for providers and staff.</i> • Lähiyhteisöjä tulee tukea omaksumaan se, että vammaisilla ihmisillä on merkityksellisiä sosiaalisia rooleja. • <i>Communities should be supported to embrace the notion of people with disabilities holding meaningful social roles.</i>

Support for Influencing Service Policy & Practice

12. Tuki palvelujen sisältöihin ja toimintatapoihin vaikuttamiseksi

- Tavoiteltava lopputulos:
 - Ihmisten on mahdollista osallistua palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen, seurantaan ja arviointiin, mukaan lukien henkilöstön rekrytointi.
 - *People have opportunities to be involved in all service planning, development, monitoring and evaluating, including staff recruitment.*
- Mitä tämä tarkoittaa palvelun tuottamisen kannalta?
 - Vammaiset ihmiset osallistuvat palvelujen sisältöjen ja toimintatapojen kehittämiseen sekä hyvien käytäntöjen kartoitukseen ja arviointiin. Lisäksi he osallistuvat palvelujen suunnitteluun, seurantaan ja arviointiin sekä palvelujen sijainnin valintaan. Vammaiset ihmiset antavat panoksensa henkilöstön rekrytointiin, koulutukseen ja kehittämiseen sekä vertaiskoulutukseen ja sen kehittämiseen.
 - *People with disabilities can contribute to policy development, exploration and review of best practice in service practice, monitoring and evaluation of services, preparation and review of service plans, selection of service locations, recruitment, staff training and development, peer training and development.*
 - Vammaiset ihmiset tarvitsevat tukea ja rakenteita voidakseen ilmaista näkemyksensä palvelujen sisällöistä ja toimintatavoista ja voidakseen osallistua omien palvelujensa suunnitteluun.
 - *People with disabilities need both structures and supports to be able to contribute their views on issues of service policy and practice and the design of their own service.*
 - Edellä mainitut rakenteet tulee ottaa käyttöön koko palveluntuottajaorganisaatiossa ja ne tulee sisällyttää prosesseihin, kuten palvelusuunnitteluun ja rekrytointiin. Tämä haastaa henkilökunnan ja palvelunkäyttäjät uudenlaisiin rooleihin ja edellyttää organisaatioilta merkittävää arvojen, olettamusten ja toimintakulttuurin muutosta.
 - *Those structures need to be set up at every level in the service-providing organisation, and consideration given to ways of building these structures into processes such as service planning and recruitment. This is a challenging project, involving new roles for staff and service users. It will involve a major cultural shift in organisations and a shift in beliefs and values.*

<p>Miten voimme tukea ihmisiä palvelujen sisältöihin ja toimintatapoihin vaikuttamisessa?</p> <p><i>Programmes and Services to Deliver this Support</i></p>	<p>Mitä meidän tulee uudistaa ja kehittää? / Tärkeimmät asiat tuen uudistamiseksi</p> <p><i>Key Modernisation and Reconfiguration Issues to Deliver this Support</i></p>
<p>Sekä palvelunkäyttäjät että palveluntuottajat tarvitsevat tukea ja rakenteita, jotta ihmisten on mahdollista vaikuttaa omiin palveluihinsa sekä yleisemmin palvelujen sisältöihin ja toimintatapoihin.</p> <p>Palvelunkäyttäjät:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omien asioiden ajaminen/omiin asioihin vaikuttaminen • Johtajuus • Kommunikaatio, vuorovaikutus • Itseluottamuksen vahvistaminen • Itsetunto • Haastattelutaidot • Kykyjen ja taitojen opettelu ja vahvistaminen <p>Palveluntuottajat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön kouluttaminen palvelunkäyttäjien kanssa tehtävään toiminnan suunnitteluun • Itsearviointikysely <p><i>Both service users and provider organisations need programmes and services to enable people to influence their own service and the policies, plans and practices in the service they attend.</i></p> <p><i>Service users</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Advocacy</i> • <i>Leadership</i> • <i>Communication</i> • <i>Confidence-building</i> • <i>Self-esteem</i> • <i>Interviewing skills</i> • <i>Capacity-building</i> <p><i>Provider organisations</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Staff training in policy and planning together</i> • <i>Self-assessment questionnaire</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Palveluntuottajien tulee varmistaa rakenteet, jotka mahdollistavat palvelunkäyttäjien panoksen palvelujen suunnittelussa, toteuttamisessa, seurannassa, arvioinnissa ja henkilöstön rekrytoinnissa. • <i>Service providers should put formal structures in place so that service users are represented and included in the process of service planning, delivery, monitoring, evaluation and staff recruitment.</i> • Henkilöstön uudenaikaisessa työotteessa palvelunkäyttäjä on yhteistyökumppani, ei palvelun kohde. • <i>Staff will work in new environments where the user is a partner in service rather than a recipient.</i>

Em. 12 osa-alueita (= New Directions -ohjelma) merkitsevät olennaista muutosta palvelukulttuurissa, työkäytännöissä, palvelusisällöissä sekä henkilökunnan ja palvelujen käyttäjien rooleissa. Lisäksi ne merkitsevät siirtymää ryhmämuotoisista, eriytetyistä palveluista jokaiselle henkilölle tarjottavaan joustavaan, yksilölliseen tukeen ja apuun, jotta ihmiset voivat elää omien toiveidensa ja tarpeidensa mukaista elämää.

Muutoksen tärkeimmät alueet ovat:

- Kehittää yksilökeskeinen kulttuuri ja työote, mukaan lukien yksilökeskeiset suunnitteluprosessit
- Kehittää ja ylläpitää palvelua, jonka ytimenä on osallisuus lähiyhteisössä
- Päästää irti perinteisestä “yhdeksästä viiteen” (“kahdeksasta neljään”) -ajattelutavasta palvelujen tarjoamisessa
- Tarjota palvelujen käyttäjille ja heidän perheilleen mahdollisuuksia vaikuttaa suunnitteluun, toimintaan ja arviointiin.

New Directions will mean a significant change in service culture, work practices, programme content, staff roles and service user roles. A radical shift from group programmes provided in mainly segregated settings to each person offered a flexible and individualised set of supports so that they can live a life of their choosing in accordance with their own wishes, aspirations and needs.

The main areas of change will be:

- *developing a person-centred culture and approach, together with person-centred planning processes;*
- *developing and maintaining a core service focus on community inclusion;*
- *adopting a flexible and seamless approach to the provision of supports that is not constrained by traditional 9am - 5pm service boundaries;*
- *providing ways for service users and families to influence service policy, planning and evaluation.*